

[Formanden.]

5) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i loven om ikrafttræden af borgerlig straffelov m. m.

6) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om boligbyggeri.

7) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1960 til 31. marts 1961.

8) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

9) *Eventuelt: anden behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i toldloven [vedr. gensidige toldindrømmelser].

10) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om udførsel af kød m. m.

11) *Første behandling af:*

Forslag til lov om midlertidigt tillæg til folke-, invalide- og enkepensionister.

Mødet hævet kl. 15⁴⁰.

87. møde.

Fredag den 19. maj kl. 13.

Formanden: Medlemmer af folketinget Chr. Madsen, Aksel Larsen, Arne Larsen og Kai Moltke har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændringer i lov nr. 102 af 31. marts 1955 om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer i toldloven har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

I skrivelse af gårs dato anmoder udenrigsministeren om, at der må blive foretaget valg af 5 medlemmer af folketinget til at indtræde i det i henhold til § 9 i lov om ændringer i lov om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger nedsatte udetillægsnævn.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Chr. Madsen): Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændringer i lov nr. 102 af 31. marts 1955 om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger*, hvorefter denne lov også kommer til at omfatte kontrol med priser og avancer.

Som det fremgår af lovforslaget, skal monopoltilsynet have beføjelser til at kontrollere priser og avancer og have ret til indgreb over for urimelige priser og avancer.

Efter regeringsindgrebet under overenskomstforhandlingerne i 1956 blev der fra regeringens side givet løfte om pris- og avancestop. Under sidste indgreb den 14. maj 1961, hvor der blev rejst krav om pris- og avancekontrol, sagde statsministeren: „Nu har vi en væsentlig konkurrence, og dette vil lægge et vist pres på tendensen til pris- og avancetigninger. Skulle der være lukkede områder, hvor der på grund af situationen — uden begrundelse i lønstigninger eller lignende — kommer store avancer og prisstigninger, er det givet, at regeringen må se på det.“

[Chr. Madsen.]

Vi mener ikke, dette er tilstrækkeligt. Avance- og prisstigninger — forud som efter overenskomstforhandlingerne — må indordne sig under samme synspunkter, som folketinget anlægger, når det optræder som voldgiftsdommer over for arbejderne. Lønforbedringer under de afsluttende overenskomster imødegik langtfra arbejdernes krav til arbejdsgiverne. Hvis den lønforbedring straks skal afleveres ved kommende prisstigninger, kan der ikke opretholdes den fornødne og ønskede ro på arbejdspladserne. Det må være et rimeligt krav, at når arbejderne skal bøje sig for samfundshensyn og samfundsinteresser, må det kunne forlanges af lovgivningsmagten, at der gennemføres love, der sikrer opnåede minimale lønforbedringer.

Den tilsigtede pris- og avancekontrol er et krav, der i fagorganisationerne og i befolkningen er rejst flere gange. Årsagen er den almindelige frygt for en stigende inflation, der i særlig grad kommer til at ramme de lavestlønnede, de indtægter, der er bundet af overenskomster, hvorefter lønnen ikke kan hæves i overenskomstperioden. Disse grupper og mange andre, f. eks. lavtlønnede tjenestemænd og folkepensionister, må sikres ved, at arbejdsgivere, erhvervene og landbruget ikke uden videre kan vælte alle omkostninger over på varepriserne.

Det foreliggende lovforslag fastsætter i punkterne 1-5, at der skal være offentligt tilsyn med alle virksomheder, der har indflydelse på priser og avancer. Sammensætningen af tilsynsrådet bliver sådan at forbrugerorganisationer og fagbevægelse kan få indflydelse.

I punkterne 7-9 fastsættes anmeldelsespligt for alle brancher, der har indflydelse på priser og avancer. Mindstepriser og avancer skal godkendes af monopoltilsynet.

Punkterne 10 og 11 omfatter tilsynets beføjelser til at gribe ind over for urimelige priser og avancer. Til bedømmelse heraf skal der tages hensyn til, at der opnås den billigst mulige varepris, at varen fremstilles med den bedst mulige udnyttelse af produktionsfaktorerne uden samfundsmæssigt unødige omkostninger.

For at folketinget kan holdes orienteret om samfundsskadelige prisudviklinger, skal

tilsynet efter punkt 12 give indberetning til folketinget.

Da det er af afgørende betydning, at de allerede igangsatte pris- og avanceforhøjelser kommer under kontrol, og at urimelige forhøjelser standses, er det nødvendigt at få dette lovforslag gennemført, inden tinget afslutter sit arbejde. Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring i lov om ungdommens uddannelsesfonds forvaltning og virksomhed.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3393, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 961).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den under næste punkt på dagsordenen opførte sag, nemlig:

Tredje behandling af forslag til lov om ændringer i lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Om skattelempelser til fremme af uddannelsen) [af Ninn-Hansen m. fl.].

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3393).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget til det førstnævnte lovforslag sattes først til forhandling.

Søgaard: Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger her ved tredje behandling. Vi har i udvalget mellem anden og tredje behandling bestræbt os for at nå til enighed om lovforslagets endelige udformning, hvilket også er lykkedes os, efter at vi har afholdt tre møder og herunder har haft et samråd med den højtærede undervisningsminister. Det samlede udvalg har stillet et ændrings-